

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Reşat Karagöz
CHP Amasya Milletvekili

Geleceğe Miras Projesi, 2019 yılında arkeolojik kazıların yıl boyunca sürdürülmesi hedefiyle başlatılan çalışmaların bir devamı olarak 2023'te kamuoyuna duyurulmuştur. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından açıklanan projeye, arkeolojik kazıların sayısını artırmak ve kapsamlarını genişletmek amaçlanmaktadır. Ancak, kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, proje kapsamında kazı alanlarına sağlanacak desteklerin çıkarılan hafriyat miktarı ve kazılan metrekare üzerinden hesaplanacağı iddia edilmektedir.

Bu durum, kazı alanlarına sağlanacak ödeneklerin, turistik değer taşıyan bölgelere öncelik verilerek dağıtılacağı yönünde endişelere yol açmaktadır. Kazı çalışmalarının yalnızca turizm gelirleri odaklı bir yaklaşımla ele alınması, bilimsel amaç taşıyan kazılara verilen desteğin yetersiz kalmasına sebep olabilir. Ayrıca, arkeolojiye müteahhithane bir anlayışla yaklaşılması, alanın bilimsel değerini göz ardı eden bir uygulama olarak değerlendirilmektedir.

Oysa arkeolojik çalışmaların temel amacı, yalnızca turistik cazibesi olan bölgeleri değil, tarihsel ve kültürel açıdan önemli olan tüm alanları araştırmak ve insanlık mirasını gün yüzüne çıkarmaktır. Hangi kazıdan veya bölgeden bilimsel açıdan kıymetli eserlerin çıkacağı önceden bilinmeyeceğinden, tüm kazı alanlarına eşit ve bilimsel kriterlere uygun bir destek sağlanması gerekmektedir.

Reşat KARAGÖZ
CHP Amasya Milletvekili

24751

Bu bağlamda;

- 1- Geleceğe miras projesi için ayrılan bütçenin 2024 yılı için dağılımı nasıl gerçekleşmiştir? Ödenek ayrılan projeler nelerdir? Hangi kazı başkanlıklarına ödenek ayrılmıştır? Bu ödenek dilimlerinin Türkiye'nin coğrafi bölgelerine göre dağılım oranları nasıldır? 2024 yılı bütçe dağılımı belirlendikten sonra geleceğe miras kapsamında hangi ay hangi proje için ne kadar bütçe ayrılmış ve aktarımı gerçekleşmiştir?
- 2- Geleceğe miras projesinin yeni ve hiç yapılmamış bir proje gibi gösterilmesinin amacı nedir? Bugüne kadar örenyerlerinde herhangi bir kazı, onarım, restorasyon, projelendirme çalışması yapılmamış mıdır? Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Başkanlıklar içinde yer alan restorasyon, örenyerleri, kazılar, müzeler gibi birimler zaten bu işi yapmakta değil miydi? Bu birimlerinin görev tanımlarında bu çalışmalar yer almamakta mıdır?
- 3- Hafriyat toprağı ile orantılı ödenek aktarılacaktır açıklaması doğru mudur? Arkeolojik kazıların ölçütü, çıkan hafriyat toprağı ile mi ölçülecektir? Bu talihsiz karar, birimin hangi birim sorumluları tarafından belirlenmiştir?
- 4- Bir sıradan işçinin bile çalışma gündeliğı bugün 3000 TL gibi bir miktarken, kazı başkanlıklarına gönderilen kazı bütçelerinin 100 bin, 200 bin gibi rakamlar olması ne kadar gerçekçidir? Bu durumda, geleceğe mirastan bahsetmek mümkün müdür? Kazı başkanlarının bu bütçeler ile kazıya mı, arkeolojik akademik çalışmalarına mı yoksa kazı ekiplerinin ihtiyaçlarına mı yetiştirilecektir? Bu ödenek nasıl belirlenmektedir?
- 5- Sponsor ya da kendi çabalarıyla buldukları desteklerle kazılarını yürütmeye çalışan kazı başkanı akademisyen hocalarımız enerjilerini hem bilimsel çalışmalara hem de bir ekonomist gibi kazı bütçesi dengelemeye ayırmaktadır. Bu noktada bilimden, araştırmadan söz etmemiz mümkün müdür? Akademisyenlerimize daha rahat çalışma imkanları sağlamak için neler planlanmaktadır?

24751

Reşat KARAGÖZ
CHP Amasya Milletvekili

- 6- Turizmin yoğun olduğu, özellikle malum beş yıldızlı otellerin bulunduğu yerlerdeki ören yerlerinin geleceğe miras projesi adı altında sayın bürokratlarımızın kendi tabirleriyle ihya edildiği, Orta Anadolu, İç Anadolu gibi kazı başkanlıklarının turistik değer taşımayan kazılarının yalnız, öksüz bırakıldığı iddiaları doğru mudur?
- 7- Yeni açılan kazılardan kazı evi talep edildiği ve yeni başlayacak kazılarda kazı evi için bir bütçe ayrılmadığı, kazı başlatmak isteyen kazı başkanlarının kazı evi için destek, sponsor arayışında olması ve kapı kapı bütçe arıyor olmaları bakanlığı rahatsız etmekte midir? Bu konuda atılması düşünülen bir adım var mıdır? Devam eden birçok kazıda kazı evinin olmaması ve hem öğrenciler hem de akademisyenlerin konteynirlarda zor şartlarda çalıştığı bir ortamda bilimden ve bilimsel araştırmalardan söz edilebilir mi?
- 8- Kazılara sadece turistik gözle bakılması ve bütçelerin çoğunun turistik amaçlı kazılara aktarılıyor olması bölgesel olarak çalışmalarını zorlaştırmaktadır. Akdeniz, Ege Bölgelerindeki arkeolojik çalışmalara verilen bütçe dağılımı ile İç Anadolu ya verilen bütçe dağılımı ne kadar? Her bölgeye verilen bütçe dağılımı ayrı ayrı açıklar mısınız? Eğer amaç sadece turizm ise bilimden söz edilmesi ne kadar doğrudur?